

lingerne ikke kan være vel set, naar man yderligere ønsker at udtale sig, saa har jeg dog troet ikke at kunne undlade at gøre nogle enkelte Bemærkninger over for Udtaleser, der ere blevne rettede til mig i Anledning af, hvad jeg fremførte, da jeg sidst havde Ordet. Jeg skal imidlertid selvfølgelig bestræbe mig for at gøre mine Bemærkninger saa kortfattede, som det paa nogen Maade er mig muligt. Jeg skal forudstikke den Bemærkning, at det vel turde være klart af, hvad der nu ofte er udtalt, at ingen af dem, der holde paa det foreliggende Forslag og ønsker det gennemført, mener, at dette er en bogstavelig Opfyldelse af Grundlovens § 32, lige saa lidt som nogen mener, at man gennem Forslaget forandrer denne Paragraf; det er jo ikke muligt, at noget saadant kan ske. Det har altsaa selvfølgelig heller ikke kunnet være nogens Mening, men — og det er i hvert Fald for mit Bedkommende Grunden til, at jeg kan slutte mig til Forslaget — da Erfaringen har lært tilstrækkelig, hvor overmaade vanskeligt det er at komme til en Grundlovsforandring, og da det ogsaa i Øjeblikket ligger klart for, at selv om det i Tidens Løb skulde lykkes at naa til en saadan, vil der dog, inden man kommer dertil, hengaa en saa lang Tid, at der i alt Fald vil falde et — det til næste Aar forestaaende — Folketingsvalg, som absolut skal foretages efter den gamle Ordning, har man ment, at de nuværende Tilstande ere i enhver Henseende saa uretfærdige og saa utaalelige, at det ikke er forsvarligt at lade Bælgerne gaa til Valg en Gang igen under disse Forhold, naar det paa nogen Maade kan undgaaes. Hermed har jeg i Virkeligheden besvaret den Bebrejdelse, som det ærede Medlem fra Kristianshavn (Hørdum) rettede til mig, naar han bebrejdede mig, at jeg ikke havde fastholdt Grundlovens Krav paa flere Repræsentanter, navnlig for Kjøbenhavn og Købstæderne. Jeg erkender nu som før, at Forslaget ikke gør Ret og Skel, hverken imod Kjøbenhavn eller imod Købstæderne; men naar jeg sammenligner den Valgret og den Repræsentation, som Kjøbenhavn og Købstæderne saa, hvis det foreliggende Forslag vedtages, med den, de nu have, saa siger jeg, at der for begge Parters Bedkommende foreligger et klart og utvivlsomt Fremstridt, og jeg er saa meget Opportunist, at naar jeg kan saa noget bedre, end hvad jeg har nu, saa tager jeg det, selv om jeg ikke kan saa alt, hvad jeg mener kunde være ret og billigt. Jeg tager det, jeg kan saa nu, og saa venter jeg og haaber jeg paa, at vi til bedre Tider kunne saa det resterende.

Derfor tror jeg heller ikke, at det er rigtigt, naar det nævnte ærede Medlem mente, at han havde haft Ret til at kalde det foreliggende Forslag en Bestæring og Indskrænkning af Bælgerens Ret. Det viste sig jo ogsaa, at han kun sagde dette under Hensyn til 9de Kreds, som han jo særlig nævnte som en Kreds, hvor Bælgerne vilde blive uretfærdig behandlede ved dette Lovforslag, da jo Folketallet der for Tiden udgør paa det nærmeste 20,000 Indbyggere, medens man ved dette Forslag vil lægge et Distrikt til paa 6—7,000 Indvaanere, og Resultatet blev altsaa derved, mente det ærede Medlem, at de nuværende Indvaaneres Valgret blev indskrænket og bestaaen. Ja, men man har nu ikke saadan Lov til at tage en enkelt Kreds i Kjøbenhavn ud og undersøge Forholdet alene for dens Bedkommende; man maa jo dog for en By som Kjøbenhavns Bedkommende, som har 9 Valgkredse, se paa hele Indvaanerantallet, hele Bælgerantallet, om man vil, og saa kommer man jo til ganske andre Resultater. Forholdet er jo det, at medens vi her have en Kreds, som har 20,000 Indvaanere, have vi inde i Byen 2 af Landets mindste Kredse, 4de og 7de Kreds, som have langt under det forholds-mæssige Indvaanerantal, medens vi paa den anden Side her i Byen have de enormt store Kredse, 1ste og 5te Kreds. Jeg mener rigtignok, at Indvaanere i en By som Kjøbenhavn maa staa Last og Brast med hinanden i saa Henseende, og at det vilde være særlig utaalelige, urimelige og uretfærdige Forhold, om man vedblivende vil lade Indvaanerne i den ene Kreds have en Valgret, der altsaa kan være 10 eller flere Gange saa stor som den, Indvaanerne i en tilstødende eller nærliggende Valgkreds i Byen ere i Besiddelse af. Men saa mente det ærede Medlem endvidere, at Inddelingen her i Kjøbenhavn var lagt saaledes, at det var Højre, som vilde saa Gevinsten, det var Højre, som vilde vinde Kredse, medens Arbejderne derimod ikke vilde saa en eneste Kreds mere end hidtil. Jeg tror nu ikke, at dette er rigtigt; men jeg erkender, at jeg ikke har det Rendskab, som det ærede Medlem sagde, at han havde til Stemmelisterne fra sidste Valg, saa jeg ved ikke, om han har Ret i saa Henseende, men jeg tror det ikke, og jeg tror i alt Fald at kunne henvise til, at hans Meningsfæller i Landstinget heller ikke synes at være af samme Mening som han. Der var ganske vist nogen Menighed mellem dem, men de kom efterhaanden op til, at det nok kunde være, at det socialdemokratiske Parti vilde vinde nogle af de ny Valgkredse og altsaa